

Анна Клеба

*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформатики
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради, м. Харків*

Іоланта Бескаравайна

*учитель початкових класів, учитель-методист, заступник директора з
навчально-виховної роботи Комунального закладу «Харківський академічний
ліцей № 45 Харківської міської ради Харківської області», м. Харків*

Олена Вовкушевська

*учитель початкових класів, учитель-методист
Комунального закладу «Харківський ліцей № 154 Харківської міської ради
Харківської області», м. Харків*

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Стрімка цифровізація освіти, процеси набуття професійних знань, прийомів, навичок, формування професійних і життєвих навичок у вчителів-предметників початкової школи з огляду сучасних реалій під час повномасштабної війни призводять до використання найбільш зручних і ефективних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі.

Відповідно до Закону України «Про освіту» використання інформаційно-комунікаційних технологій передбачає формування у здобувачів освіти початкової школи інформаційної грамотності та основ інформаційної культури. Це проявляється в умінні використовувати різні джерела, вміння з ними працювати, читати та критично їх осмислювати, відстоювати та аргументувати власні думки у різноманітних видах діяльності.

Зручність використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі початкової школи повністю відповідає особливостям мислення та пізнання дітей, а процес аналізу, інтерпретації, збереження даних та інформації, візуалізації певної інформації формує у них стійкий інтерес до засвоєння нових знань, моделюванню, вимірюванню та вмінню управляти явищами та зовнішніми процесами.

На думку О. Дубасенюк школярі, які живуть відповідно до вимог часу, не тільки все більше віддають перевагу інформаційно-комунікаційним технологіям при плануванні свого вільного часу, а й уміло використовують їх у процесі самостійного здобуття знань [2, с. 12].

Сучасні здобувачі освіти початкової школи – це покоління, яке живе в насиченому інформацією та динамічному світі, пристосованому до потреб воєнного часу.

Потенціал дистанційних освітніх технологій дозволяє вирішувати різноманітні навчальні завдання шляхом одержання загального доступу через мережі до джерел знань, завдяки зручним і цікавим додаткам та застосункам, доповнюється традиційне освітнє середовище новими формами, методами, прийомами та інструментами, які є цікавими і зрозумілими. Також, використання мобільних пристроїв у поєднанні з універсальним бездротовим зв'язком, є важливими інструментами для покращення можливостей навчання в початковій школі.

Використання додатків освітніх платформ Zoom, Mozaik, «Всеосвіта», «На урок» тощо сприяють ефективному формуванню знань, умінь, творчих здібностей, здобувачів освіти 1-4 класів початкової школи [1, с. 89].

Потенціал використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі початкової школи приє оптимізації мотивації учнів молодшого шкільного віку шляхом реагування на наочно-образне мислення, інтереси та пізнавальні потреби учнів, добору цікавих типів завдань на уроці, включаючи квести, інтерактивні посібники, планшетні дошки та очікуваний вміст пошуку проблем.

У своїй роботі ми використовуємо інформаційно-комунікаційні технології для організації роботи зі звуками, звуковими моделями слів, реченнями та текстом, враховуючи, скільки (наразі обмежено) учні можуть читати під час уроку. Учні читають текст підручника, але більш підготовлені учні читають продовження або складніші версії на екрані. Програма читання та письма зосереджена на фонетичних знаннях і навичках учнів (учні аналізують звуки слів). У цьому випадку засобами візуалізації є навчальні відеофрагменти, які зручно компонувати та відтворювати у навчальних мультимедійних презентаціях.

Мультимедійні презентації дозволяють викладачам зручно та ефективно візуалізувати статичну та динамічну інформацію, самостійно готувати завдання та підбирати навчальні матеріали, що відповідають змісту окремих тем за базовими напрямками. Наприклад, вчителі можуть легко підготувати навчальні презентації для учнів молодших класів із різних предметів – математики, української мови, літературного читання, природознавства та інших.

Неабияку популярність наразі є навчальні програмні засоби, які дозволяють безпосередньо взаємодіяти з учнями. Діти чують пояснення нового матеріалу не від учителя, а від казкових героїв. Цікаво для дітей подавати,

наприклад, урок математики, де головними героями були б тварини. Учні уважно і зосереджено слухають головних героїв уроку, що стимулює їх роботу і спонукає до активності.

Ігри, проблемні ситуації, творчі вправи, конкурси, лінгвістичні та літературні розвідки, мультимедійні презентації чи інтерактиви – підвищують зацікавленість, спонтанність, самостійність учнів початкової школи у процесі навчання. Робота вчителів полегшується, а діти навчаються цікавіше і ефективніше.

Таким чином, застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях у початковій школі підвищує якість освіти, дає змогу формувати необхідні ключові професійні компетентності, навички практичного застосування набутих знань, покращує якість освіти вчителів, учнів та батьків, розвиває творчі здібності, сприяє розвитку особистості дітей, інтелекту, пам'яті, увазі, а також є потужним мотиватором.

Список використаних джерел

1. Будій Н. Д. Розвиток творчих можливостей молодших школярів у контексті інноваційних освітніх технологій. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*: зб. наук. праць. Київ: Київський міський педагогічний університет імені Бориса Грінченка, 2005. № 4. С. 114 с.

2. Дубасенюк О. А. Інноваційні навчальні технології - основа модернізації університетської освіти. *Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін*: зб. наук.-метод праць. Житомир: ЖДУ, 2004. С. 3–14.

Оксана Ковальська

викладач вищої категорії Комунального закладу

«Богуславський гуманітарний фаховий коледж імені І.С.Нечуя-Левицького»

Київської обласної ради

ІННОВАЦІЇ В НАВЧАННІ, ВИХОВАННІ ТА РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Зміни, що відбуваються нині в Україні потребують нових підходів до викладання загальноосвітніх дисциплін. Сучасні трансформації у сфері освіти базуються на зміні підходу до організації навчального процесу. Замість традиційної моделі, що акцентується на передачі конкретних знань, сучасна освіта спрямована на формування особистостей інноваційного типу. Цей процес